

PAPER DETAILS

TITLE: The Purpose of This Study to Evaluate the Boarding Primary School Problems in Terms of Student Perception

AUTHORS: Ahmet YILMAZ

PAGES: 659-679

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/223333>

Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Sorunlarının Öğrenci Algılarına Göre Değerlendirilmesi

The Purpose Of This Study To Evaluate The Boarding Primary School Problems In Terms Of Student Perception

Ahmet Yılmaz
Afyonkarahisar İl Eğitim Denetmeni

Özet

Bu araştırmanın amacı, yatılı ilköğretim bölge okulları (YİBO) sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesidir. Bu amaçla 2009-2010 öğretim yılında Afyonkarahisar/Emirdağ İlçesi Perihan Kemal Çuna Yatılı İlköğretim Bölge Okulunun 6.-8. sınıfları çalışma evreni olarak alınmış ve bu evrendeki 235 öğrenciden “Küme Örneklem Yöntemi” ile 6.-8. sınıfların A şubelerindeki 87 öğrenci örneklem alınmıştır. Araştırmada geliştirilen anketin kişisel bilgiler bölümü 2 maddeden, ana bölüm ise 25 maddeden oluşmaktadır. Verilerin çözümünde birinci alt problem için aritmetik ortalama ve standart sapma; ikinci alt problem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Yapılan tüm istatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi .05 alınmıştır. YİBO’ların sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi ile ilgili görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre kız öğrencilerin [$t=2.446$, $p>.05$] ve erkek öğrencilerin [$t=2.504$, $p>.05$] görüşleri arasında anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine YİBO’ların sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi ile ilgili 6.-8. sınıf öğrencilerinin görüşleri arasında [$F=.086$, $p>.05$] tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre .05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamıştır. Genel olarak; YİBO’ların 6.-8. sınıf öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevapların genel ortalaması ($\bar{X}=2.49$) olduğundan öğrencilerin YİBO’larla ilgili görüşlerinin “yetersiz” sınırları içerisinde kaldığı ve YİBO’ların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre öğrenciler üzerinde olumsuz etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yatılı ilköğretim bölge okulu, öğrenci, sorunlar.

Abstract

The purpose of this study is to determine the effects of the boarding primary schools on the students’ psychological and social development. For this purpose, 6th-8th classes of Afyonkarahisar/Emirdağ Perihan Kemal Çuna Boarding Primary School has been used as a macrocosm in 2009-2010 academic year and by the help of “Cluster Sampling Method”, 87 students from 6/A and 8/A classes are picked up from the 235 students in this sampling. The personal data section of the survey which is developed for the research, consists of 2 questions and the main section consists of 25 questions. During the analysis of the data, arithmetic average and standart

e-posta: drahmet_yilmaz@hotmail.com

deviation are used for the first subordinate problem; t-test and one sided variance analysis (ANOVA) are used for the second subordinate problem. Throughout the all statistical process, the significance level (p) is “.05”. It is understood that there isn't a significant difference between the girls' [t=2.446, p>.05] and boys' [t=2.504, p>.05] conceptions about the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development in respect of sexual terms. However, girls' conceptions ($\bar{X}$ =2.446) are more negative than boys' ($\bar{X}$ =2.504). Again, there is no significant difference (only .05) in one sided variance analysis [F=.086, p>.05] when we analyse the 6th-8th classes students' conceptions about the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development in respect of their classes. As the arithmetic average of the answers of the 6th-8th classes students is ($\bar{X}$ =2,49), it is true to say that students' conceptions about the boarding primary schools are “deficient” and the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development are “negative”.

Key Words: Boarding primary school, student, psychological and social development.

Giriş

Bir çocuğun ilköğretim okuluna başlayabilmesi için belli bir ruhsal olgunluğa ulaşması, zihin yetenekleri bakımından belli bir kavrayış düzeyinde olması, fiziksel anlamda büyümesi gerekir (Yörükoğlu, 1986:56). Büyüme eğitimin en önemli, en faydalı, en aldaticı, en şaşırtıcı ve en çok ihmal edilmiş bir olgusudur. En önemlisidir; çünkü bütün okul yılları boyunca birinci derecede ilgilenilecek mesele olmasındandır. En faydalıdır; çünkü büyüme devresindeki elastikiyet ve kuvvet eğitime çeşitli imkanlar sağlar. En aldaticıdır; çünkü eğitim gerçekte olgunlaşma neticesinde meydana gelen faydaları kendine mal etme hatasına düşürebilmektedir. En şaşırtıcıdır; çünkü büyüme devamlı bir değişmeyi gerektirir. En çok ihmal edilmiş olgudur; çünkü büyüme çok doğal bir şey olduğu kadar oldukça karmaşık bir süreçtir (Pressey ve Robinson, 1991:9). İlköğretim çağı çocukların aile yuvasından çıkıp dış dünyaya açıldığı, toplumsal çevreye karıştığı ilk dönemdir. Bu dönem ergenliğin ilk belirtilerinin başladığı dönem olup hem kız hem erkek çocukların kas ve iskelet sisteminde önemli değişikliklerin meydana geldiği (Yörükoğlu, 1986:54,55), koştuğu, oynadığı, atladığı, tırmandığı en hareketli dönemdir (Şişman, 2010:196).

Çocuk aile ortamındaki evinden ayrılıp okula geldiğinde altı yaşına kadar yaşadığı evindeki fiziksel ortamdan farklı olarak kendi yaştlarının ve üst yaş grubunun da bulunduğu farklı fiziksel ortama girmektedir. Bu nedenle ilköğretim okullarının binaları ve okul bahçelerinin öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesi okulun benimsenmesi bakımından oldukça önemlidir. Çünkü eğitim kurumlarının; yerleşim düzeninden, öğrenci sayısına, yatılı olup olmama durumuna, renk uyumuna, uygun ışık ve ısı düzeyine, temizliğine, gürültü seviyesine, estetiğine

varıncaya kadar birçok fiziksel ortam öğelerinin öğrencilerin psikolojik ve sosyal gelişimleri üzerinde oldukça önemli etkisi olduğu söylenebilir (Uludağ ve Odacı, 2002:20-31). Ayrıca zamanlarının büyük bölümünü okulda geçiren çocuklar, kişiliklerinin oluşum sürecindeki en kritik döneminde evlerinden ve ailelerinden çok okullarından ve çevrelerinden etkilendiği bir gerçekliktir. Bu dönemde algılama ve etkilenme ile birlikte oluşan tepkiler de olabildiğince keskin olabileceğinden eğitim ve öğretim ortamına uygun çevre oluşturulmadığında, öğrencilerde algılama yanılgıları, başarısızlık, yorgunluk, sinirlilik gibi olumsuzluklar oluşabilmektedir (Çabuk, 2006). İlköğretim okullarında öğrencileri etkileyen bu olumsuzluklar basit gibi gözükse de öğrenciler için oldukça önemli stres kaynağı olabilmekte ve öğrencilerin okula bakış açılarını da etkileyebilmektedir (Yılmaz, 2011:34).

İlköğretim okullarının en önemli boyutunu yoğun eğitim ve öğretim yapılan sınıflar (derslikler) oluşturduğu bir gerçekliktir. Sınıfın genişliği, çeşitli etkinliklerin yapılması için düzenlenmesi, ısısı, ışık alma durumu, gürültü düzeyi, renk uyumu, temizliği, estetik olması, teknolojik eğitsel araçların bulunması, oturma düzeni, sınıfın kalabalıklığı gibi durumlar öğrencileri sınıf ortamında etkileyen önemli unsurlardır (Başar, 1999:17). Ancak tüm bu unsurların yanı sıra sınıf ortamının en önemli etkenlerinden birisi de şüphesiz öğretmenlerdir. Sınıf ortamında öğretmenin öğrencilere karşı davranışı öğrencilerde olumlu etki yapabileceği gibi aksine sınıf içersinde korku ve kaygı kaynaklarından birisi de olabilmektedir (Başar, 1999:69,70).

İlköğretim dönemi, bireyin tüm yaşamındaki eğitsel başarısını etkileyecek temel davranış ve alışkanlıkların kazanıldığı dönemdir. İlköğretim, öğrenciler arasında bireysel farkların çok görüldüğü bir eğitim düzeyidir. Bu farklar fiziksel, zihinsel, sosyal gelişim düzeylerinin ortalamaya göre geri ya da ileri olmasından kaynaklanabileceği gibi ilgi, yetenek ve kapasite farklılıklarından da olabilmektedir. İşte bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda ilköğretimde öğrencilerin bireysel farklılıklarına duyarlı uygun gelişim ortamlarının sağlanması gerekir (Yeşilyaprak, 2002:13-20).

Türkiye’de ilköğretim okulları denildiğinde; ilköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu ilköğretim okulu (PİO), yatılı ilköğretim bölge okulları (YİBO) ve gezici okullar), yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar, özel eğitime muhtaç çocuklar için açılan okullar ve sınıflar anlaşılmalıdır. Türkiye’de mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsamaktadır. Bu öğretim çağı, çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlayacak ve 14 yaşını bitirip 15 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda bitecek şekilde düzenlenmiştir. İlköğretim okullarında kesintisiz 8 yıl eğitim öğretim yapılır ve ilköğretim okullarını bitirenlere ilköğretim diploması verilir. Türkiye’de ilköğretim okulları, kadın erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden mecburi temel eğitim ve öğretim kurumları olarak kabul edilmiştir (MEB, 1961;MEB, 1973; MEB, 2008:8).

YİBO'ların "yatılılık" özelliği olması ile diğer ilköğretim okullarından ayrılmaktadır. Çünkü "yatılılık" kavramı kendi içerisinde çeşitli anlamları barındıran farklı bir öneme sahiptir. Bu farklılığın en önemlisi; diğer ilköğretim okulları belli bir saatte açılıp belli bir saatte kapanırken (sabah 8:00, öğleden sonra 15:00) yatılı okullar sürekli olarak açıktır. Bu özelliği ile YİBO'lar aynı zamanda öğrencilerin barındıkları evleri olma özelliği de taşımaktadır. Öğrenciler yatılı kaldıkları süre içerisinde her türlü ihtiyaçlarını YİBO'lardan karşılamak zorundadırlar (Eraslan, 2009).

Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 32.430 resmi ilköğretim okulu bulunmaktadır. Bu okullarda 458.046 öğretmen görev yapmaktadır. Öğrenci sayısı 10.274.728, derslik sayısı ise 314.950'dur. Bu ilköğretim okulları içinde yer alan YİBO'ların okul sayısı 574, öğretmen sayısı 13.571, öğrenci sayısı 265.285, derslik sayısı ise 9980'dir (MEB İstatistikleri, 2010:53).

Türkiye'de YİBO'ların kurulması projesi cumhuriyetin ilk yıllarında açılması düşünülen yatılı mekteplerin bir devamıdır. Ancak bu proje 1942 yılından itibaren köylerde açılmış olan üç sınıflı ve özellikle de beş sınıflı, öğretmenli veya eğitmenli okulların dördüncü ve beşinci sınıflarında bulunan öğrencilere okuma imkanı verebilmek için üç sınıflı okulların çoğunlukta bulunduğu bölgelerde pansiyonlu veya pansiyonsuz "Köy Bölge Okulları" açılmaya başlanmasıyla uygulamaya geçmiştir (Binbaşıoğlu, 1995:228; Kafadar, 1997:154). Ancak günümüze benzer ilk YİBO uygulaması, 1958 yılında Adana ili, Ceyhan İlçesi, Mustafabeyli Kasabasında 19.000 m² lik bir alanda "Bölge Yatılı Erkek Okulu" olarak inşa edilmiştir. Bu okula 1959 yılında Afganistan'dan gelen 9 öğrencinin kaydı yapıp eğitim ve öğretime başlamıştır. 1963-1964 eğitim-öğretim yılından itibaren de kız öğrenciler alınmaya başlanmıştır. Sonraki dönemde ise 1973 yılında 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 25. maddesi çerçevesinde YİBO ve PİO'ların açılmasına devam edilmiştir. 1997-1998 öğretim yılında sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasının başlatılması ile birlikte bu okullar daha da önem kazanmış ve sayıları artırılmıştır (MEB, 2008:10). Tarihsel süreç içerisinde YİBO'lar misyon değişikliğine uğramıştır. Günümüzde çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde kurulan YİBO'lar, çeşitli nedenlerden dolayı okulları kapatılan, hiç okulu bulunmayan veya maddi durumu zayıf öğrencileri eğitim sistemi içerisine dâhil etmeyi amaçlamıştır. Bölge eğitiminin sigortası olarak görülen bu okullar eğitim faaliyetlerinin yanı sıra bulundukları bölgenin halkı ile bütünleşerek, onların sosyal, ekonomik, kültürel, sportif ve teknolojik gelişimlerini sağlama gibi ayrı bir misyonu da yüklenmiştir (Eraslan, 2009).

YİBO'lar daha çok nüfusun az ve dağınık olduğu yerleşim yerlerinde (köy, mezra, kom, oba) zorunlu eğitim çağına gelmiş çocukların sekiz yıllık eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş okullardır. Bu okullarda öğrencilerin yiyecekleri, giyecekleri, defterleri, ders araç ve gereçleri de dahil olmak üzere her türlü giderleri devlet tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca öğrencilere her ay da belli miktarda

harçlık ödenmektedir (MEB, 1961; MEB, 1973; MEB, 2003b; MEB, 2008:8). Bu ekonomik destek, ailelerin çocuklarını eğitim sürecine dâhil etmelerinde olumlu etki yapmaktadır. Bu olumlu etkilerin yanı sıra YİBO'larda çeşitli problem alanları da görülmektedir. YİBO'larda öğrenci olmak çeşitli sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların başında aileden uzak kalma gelmektedir. Yine aile desteğinin sürekli sağlanamaması, ana-baba ilgisinden yoksunluk, sevgi ve şefkat eksikliğinin yanı sıra YİBO'lardaki öğrencilerde (Eraslan, 2009);

- Öğretmenlere karşı antipatinin yüksek olması,
- Yetersizlik duygusu,
- Gelecek kaygısı,
- Hastalık oranının yüksek olması,
- Emre itaatini belirgin olması,
- Suç oranının yüksek olması,
- Okula karşı tepkinin belirgin olması,
- Edilgen(pasif) davranışlar,
- Okuldan kaçma oranlarının yüksek olması,
- Ailelerinin bulunduğu yerde okula gitme isteklerinin belirgin olması önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yine bunlara ek olarak özellikle yaşı büyük öğrencilerin, küçük öğrenciler üzerinde baskı kurmaları, aynı köyden gelen öğrencilerin çeteleşmeleri ve bu gruplar arasında zaman zaman çatışmalar olması YİBO'larda öğrencilerde rastlanan en belirgin sorunlardır (Eraslan, 2009).

YİBO'lar başlangıçta daha çok nüfusun az ve dağınık olduğu yerleşim yerlerindeki öğrencilere yönelik açılmaya başlansa da sonraları okulu bulunmayan, öğrenci yetersizliği nedeniyle okulu kapatılan, birleştirilmiş sınıfları bulunan okullarda beşinci sınıfı tamamlayan ve taşınmalı ilköğretim kapsamına alınmayan zorunlu eğitim çağındaki öğrenciler de dahil edilerek kapsam genişletilmiştir (MEB, 1961;MEB, 1973; MEB, 2003b). YİBO'ların amaçları ise şöyle belirlenmiştir (MEB, 2008: 8-9):

- Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na, demokrasinin ilkelerine, insan haklarına, çocuk hakları ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilinci kazandırmak,
- Öğrencilerin milli ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,
- Nüfusu dağınık olan yerleri öğretmene ve okula kavuşturmak,
- Öğrencileri kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan; kendisi, ailesi, çevresi ile barışık ve başkalarıyla iyi ilişkiler kuran; iş

- birliği içinde çalışıp hoşgörülü ve paylaşmayı bilen; dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek,
- Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine ve sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle milli kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
 - Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,
 - Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,
 - Doğayı tanıma, sevmeye, koruma ve bunun yanında insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine, bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruması gerektiğine dair bilinç kazandırmak,
 - Öğrencilere bilgi yükleme yerine bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma yöntem ve tekniklerini öğretmek öğrencileri bilimsel düşünme, çalışma ve araştırma alışkanlığına yöneltmek,
 - İlköğretim okullarında 2. kademesi (6.-8. sınıfları) bulunmayan ilköğretim okullarının beşinci sınıfını tamamlayan öğrencilerin ilköğretimini tamamlamalarını sağlamak,
 - Öğrencileri bilimsel düşünme, araştırma ve çalışma becerilerine yöneltmek,
 - Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklendiği gerçek öğrenme ortamlarında düşünme becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,
 - Öğrencilerin kişisel ve sosyal araç, gereç, kaynaklar ile zamanı verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazandırmaktır.

YİBO'lara öğrenci kayıtları yapılırken, öğrenci alacağı bölge ve öğrenci sayısı, kayıtlar başlamadan en az bir ay önceden YİBO müdürlerinden oluşan bir komisyon tarafından tespit edilir. Ancak olağanüstü durumlarda ve özel durumu olan öğrencilerin kayıtları da herhangi bir şart gözetilmeksizin alınabilmektedir (MEB, 2003a). YİBO'lara imkan dahilinde yatılı kalan öğrencilerin yanı sıra diğer ilköğretim okullarındaki gibi adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre de gerektiğinde kendi eğitim bölgesinden gündüzlü öğrenci kaydı da yapılabilmektedir.

YİBO'larda ilköğretim okullarında mevcut olan bölümlerin yanı sıra derslik, işlik, uygulama bahçesi, kütüphane gibi eğitsel tesislerin yanında; mutfak, banyo, çamaşırhane, yemekhane, yatakhane, revir, kuru gıda, kırtasiye, giyecek ambarları, soğuk hava, günlük erzak, yakıt ve su depoları, kiler ve öğretmenler için lojman bulunur (MEB, 1983; MEB, 2003b). Ayrıca YİBO'larda yönetim hizmetlerinde; okul müdürü, müdür başyardımcısı, müdür yardımcısı, öğrenci işleri müdür yardımcısı, personel işleri müdür yardımcısı, tahakkuk işleri müdür yardımcısı, pansiyon işleri müdür yardımcısı görev yapmaktadır. Yardımcı hizmetlerde ise; iş

eğitim şefi, iç hizmetler şefi, idari işler ve daktilo memuru, hesap işleri memuru, ambar memuru, ayniyat ve depo memuru, kitaplık memuru, sağlık personeli, teknisyenler, aşçı ve yardımcıları, şoför, kaloriferci, bahçıvan, gece bekçisi gibi işgörenler görev yapar (MEB, 2003b). Buna göre YİBO'ların diğer ilköğretim okullarına göre daha fazla bölümü ve işgöreni olduğu söylenebilir.

YİBO'ların diğer ilköğretimlerden farklı olarak kendilerine ait bütçeleri bulunmaktadır. YİBO'ların bütçeleri her yıl şubat ayı içerisinde okul müdürlüğünce yapılarak Milli Eğitim Bakanlığına gönderilir. Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanarak yürürlüğe girer. YİBO'ların her türlü alım-satım onarım işlemleri "2826 Sayılı Devlet İhale Kanunu" hükümlerine göre yürütülür (MEB, 1983; MEB, 2003b). Bu okulların kendilerine ait bütçeleri olduğundan ekonomik anlamda bir sorunu olmadığı söylenebilir.

YİBO'lar yatılı olduğundan ve öğrencilerin zamanlarının büyük bölümü okulda geçtiğinden okul hayatında birçok problemle karşılaştığı muhakkaktır. Aile içinde, arkadaşlık ortamında, yine öğrencilerin kendi iç dünyalarında sevinçleri üzüntüleri, kaygıları olabilir. Öğrenci bu problemleri çözmede yeterli bilgi ve moral gücüne sahip olmayabilir. Dolayısıyla YİBO'larda öğrencilere; psikolojik ve sosyal gelişimlerini desteklemek, duygusal sorunlarında yardımcı olmak üzere etkili rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri verilmesi gerekmektedir (Tan,1995:12). Bu hizmetler genel olarak (MEB, 2008:177):

- Öğrencilerin davranış, duygu, düşünce ve tutumlarına karşı duyarlılık gösterilerek gizlilik ilkesine dikkat etme,
- Bireysel rehberlik etkinliklerinde öğrencilerin kendilerine ilişkin farkındalık düzeyini yükseltmelerine yardım etme,
- Öğrenci herhangi bir sorun ifade ettiğinde, bu alanda verilecek hizmette etkili olma,
- Öğrenci, sorununu çözme sorumluluğunu üstlenmek durumunda olduğundan öğrenciyi sorununu çözme çabasında bilimsel yöntemlere göre destek verme,
- Psikolojik danışma uygulamalarında, uygulamacının psikolojik danışma formasyonuna sahip olma,
- Bireysel rehberlik; öğrencilerin sorunlarına yardımın yanı sıra, onların kişilik ve sosyal gelişimlerine ve olgunlaşmalarına destek olma ve bu amaca yönelik düzenlenmiş bireysel ve grup etkinliklerini içerme şeklindedir.

Tüm bu rehberlik hizmetlerinin yanı sıra, YİBO'ların yatılı olduğu göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin okul zamanları dışında vakit geçirebilmeleri için uygun sahalara ve etkinlik seçenekleri de hazırlanması oldukça önemlidir. Bunun için öğrencilere her gün kendilerine özel yeterli ve uygun boş zamana sahip olma fırsatı verilmelidir. Yine okul yönetimi öğrencilere yıl boyunca, okul içinde ve dışında,

ders dışı zamanlarda memnuniyeti sağlayacak ölçüde çeşitli etkinlik seçenekleri sunulabilmelidir (MEB, 2007). Öğrenciler ders dışında spor yapabilecekleri alanlar sağlanmalı; eğlence, dinlenme ve hobi imkanları da verilmelidir. Yine resmi tatillerde ya da izin günlerinde eve gitmeyip okulda kalan öğrenciler için boş zamanları değerlendirici etkinlikler düzenlenmesi de gerekmektedir (MEB, 2008:16). Çünkü bu yaştaki çocuklar ergenlik döneminde bulunduklarından sosyal ve kültürel çevrelerinin bir bütün olarak geliştirilmesi gerekmektedir (Pressey ve Robinson, 1991:2). Zaten ilköğretimlerin amaçları içerisinde “öğrencilerin sosyal, psikolojik, kültürel ve eğitsel anlamda çok yönlü gelişmelerini sağlamak” ilkesi vardır (MEB, 2003a).

Her ne kadar YİBO’lar eğitim öğretimde imkanları kısıtlı olan öğrencilere fırsat ve imkan eşitliğini sağlaması adına önemli bir görevi bulunsa da; öğrencilerin aile özlemi, okullarda araç-gereç eksikliği, beslenme, sağlık problemleri, uyum sorunları, ders çalışma imkanları, izin alma, harçlık ihtiyaçların giderilmesi, bilgisayarlardan faydalanma, haberleşme, arkadaş baskısı, hijyen, rehberlik, ergenlik gibi çeşitli faktörler önemli sorunlardır.

YİBO’larla ilgili olarak yapılan ve ulaşılabilen bazı araştırmaların bulguları incelendiğinde ise;

Acar (2008) tarafından yapılan “Samsun YİBO Öğrencilerinin Spor Yapma Alışkanlıkları ve Şiddete Uğrama Durumlarının Değerlendirilmesi” adlı araştırmada katılımcıların cinsiyetleri ile şiddete maruz kalma durumları arasında ve katılımcılardan babaları hayatta olanlar (% 30) ile babaları hayatta olmayanların şiddete maruz kalma durumları arasında (% 70) babalarının hayatta olmayanlar lehinde istatistiksel olarak fark tespit edilmiştir.

Işıkoğlu (2007) tarafından yapılan “Hakkari İlinde Bulunan YİBO’ların Olanakları ve Sorunları” adlı araştırmasında, okullarda yalnızca fen ve bilgisayar laboratuvarları bulunduğu, bunların dışında laboratuvar ve işlik olmadığı, okullarda, çok amaçlı salon, kapalı spor salonu gibi öğrencilerin ders içi ve ders dışı etkinliklerinde yararlanabilecekleri tesislerin bulunmadığı, okullarda, okul kitaplığı bulunmasına karşın kitaplıkların yetersiz olduğu, okulda bulunması gereken okul müzesi ve görüşme odasının bulunmadığı, yine okullarda uygulama bahçesi bulunmadığı okul bahçelerinin, eğitim-öğretime yönelik düzenlemelerden yoksun olduğu, yeşil alanların yetersiz olduğu, okullardaki tuvalet olanaklarının da sınırlı olduğu, kişi başına düşen tuvalet ve lavabo sayısının artırılması gerektiği, tuvalet ve lavaboların onarılmasının gerektiği ve okullarda sağlık personeli ve revir olmadığı bulgularına ulaşılmıştır.

Türkiye’de YİBO’lar ile ilgili yukarıda değinilen konularda çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Dolayısıyla bu araştırmada; YİBO’ların sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi ve bu okullarda öğrencilere sağlanan imkanlarının

iyileştirilmesini sağlamak bakımından önemlidir. Buna göre bu araştırmanın ana problemi de, yatılı ilköğretim bölge okulları sorunlarının öğrenci algılarına göre değerlendirilmesidir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki şu alt problemlere cevap aranmıştır.

1)YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?

2)YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin görüşleri arasında;

a) cinsiyetleri

b) sınıfları bakımından aralarında anlamlı fark var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

YİBO'ların sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırma tarama modelindedir.

Çalışma Grubu

Araştırmada mevcut durum ortaya konulacağından betimsel niteliktedir. Araştırma evrenini Afyonkarahisar'a bağlı Emirdağ İlçesi Perihan Kemal Çuna Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda 2009-2010 öğretim yılında 6.-8. sınıflarında bulunan öğrenciler oluşturmaktadır. Buna göre evren ve örnekleme oluşturan öğrenci sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Evren ve Örnekleme Giren Öğrenci Sayıları

Sınıf	Evren		Örneklem	
	N	%	N	%
6/A Şubesi	32	100	32	100
6/B Şubesi	31	100	0	0
7/A Şubesi	28	100	28	100
7/B Şubesi	29	100	0	0
7/C Şubesi	26	100	0	0
8/A Şubesi	27	100	27	100
8/B Şubesi	29	100	0	0
8/C Şubesi	33	100	0	0
Toplam	235	100	87	37.0

YİBO'lara hem kendi kayıt bölgesinden yatılı olmayan öğrenciler hem de kayıt bölgesi dışında okulda yatılı kalan öğrenciler öğrenim gördüğünden ve örnekleme

alınan YİBO'daki yatılı öğrenciler öncelikle olarak A şubelerine kayıt edildiğinden (diğer B ve C şubelerinde hem yatılı hem de yatılı olmayan öğrenciler olduğundan) araştırmanın amacına uygunluğu nedeniyle 6.-8. sınıflarda bulunan sadece A şubelerindeki 87 öğrenci örnekleme alınmıştır. Tablo 1'e göre çalışma evreninde bulunan 235 öğrenciden "Küme Örnekleme Yöntemi" ile 6.-8. sınıflarda bulunan sadece A şubelerindeki 87 öğrenci örnekleme alınmıştır. Bu örnekleme yönteminde öncelikle evreni oluşturan birimler değil bu birimlerin bağlı olduğu kümeler ele alınır. Burada eşit olasılıkla seçilme şansına sahip olan birimler değil kümelerdir (Karasar, 2004:114-115; Ural ve Kılıç, 2005:35). Araştırmada YİBO'daki öğrenci sayıları Milli Eğitim Bakanlığı İLSİS elektronik veri tabanı e-okul sisteminden alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmacı tarafından öğrencilerle bizzat görüşülerek, YİBO'larla ilgili mevzuat incelenerek, yıllık rehberlik çerçeve çalışma programına uygun olarak yıl içerisinde öğrencilere yönelik psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları ve sonuçları incelenerek geliştirilen anket maddelerinin kişisel bilgiler bölümü 2 maddeden, ana bölüm ise 25 maddeden oluşmaktadır. Anket maddeleri seçenekleri ise "Hiç Katılmıyorum (1), Arasıra Katılıyorum (2), Çoğunlukla Katılıyorum (3) ve Tamamen Katılıyorum (4)" şeklinde sıralanmıştır. Ankette, puan aralık değeri; aralık sayısı (3), seçenek sayısına (4), ($3/4=0.75$) bölünerek tespit edilmiştir (Tablo 2).

Tablo 2

Anket Puan Tablosu ve Değerleri

Seçenekler Gelen	Puan	Alt-Üst Sınır	Puana Yorum	Karşılık
Hiç Katılmıyorum	1.00	1.00 – 1.74	Hiç düzeyinde	
Arasıra Katılıyorum	2.00	1.75 – 2.49	Arasıra düzeyinde	
Çoğunlukla Katılıyorum	3.00	2.50 – 3.24	Çoğunlukla	
düzeyinde				
Tamamen Katılıyorum	4.00	3.25 – 4.00	Tamamen	
düzeyinde				

Buna göre öğrenci görüşleriyle ilgili olarak ortalamanın ($\bar{X}=2.50$) ve üzeri olması yeterli olarak kabul edilmiştir. Ancak geliştirilen anketteki 1. 4. ve 15. maddeler tersten puanlanıp yorumlanmıştır. Hazırlanan anket Emirdağ İlçesinde sadece Perihan Kemal Çuna Yatılı İlköğretim Bölge Okulu bulunduğu için aynı okuldan örnekleme girmeyen 6.-8. sınıfların B şubelerinden seçilen (6/B, 7/B ve 8/B şubelerinden 10'ar öğrenci olmak üzere) toplam 30 öğrenciye 20 gün ara ile uygulanarak iki uygulama arasındaki "Pearson Korelasyon Katsayısı" $r = .773$ bulunmuştur. Anketlerden elde edilen veriler "SPSS 13.0 for Windows (Statistical

Package For Social Sciences)” paket programına yüklenmiş ve anketin iç güvenilirliği için hesaplanan “Cronbach (Alpha)” katsayısı .761 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Hazırlanan anketler Emirdağ Kaymakamlığından 18.12.2009 tarih ve 200/4879 sayılı anket uygulama izni alındıktan sonra 2010 şubat ve mart aylarında Emirdağ İlçesi Perihan Kemal Çuna Yatılı İlköğretim Bölge Okuluna gidilerek A şubesindeki 87 öğrenciye bizzat uygulanmıştır. Ancak öğrencilerden geriye dönen anketlerde yapılan incelemeler sonucunda 5 tane anketin maddelerinin eksik doldurulması ve boş bırakılması gibi nedenlerden dolayı geçersiz kabul edilmiştir. Buna göre geçerli olarak kabul edilen ve işleme alınan anket sayısı (87-5=82) olmuştur. Araştırmada öğrencilerin görüşlerini yansıtan veriler “SPSS 13.0” paket programına kodlanarak kaydedilmiştir. Birinci alt problem için aritmetik ortalama ve standart sapma; ikinci alt problem için t-test ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan tüm istatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi p: .05 alınmıştır.

Bulgular

Araştırmanın Kişisel Bilgilerine Ait Bulgular

Emirdağ İlçesi Perihan Kemal Çuna Yatılı İlköğretim Bölge Okulundaki örnekleme giren öğrencilerin sınıflarına göre cinsiyetleriyle ilgili kişisel bilgilerine ait bulgular Tablo. 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

Örnekleme Giren Öğrencilerin Sınıflara Göre Cinsiyet Dağılımları

Cinsiyet	Öğrencilerin Sınıfları			Toplam
	6/A	7/A	8/A	
KIZ	8	7	5	20
ERKEK	24	21	22	67
TOPLAM	32	28	27	87

Tablo 3’e göre kız öğrencilerin sayısı 20 (% 23) ve erkek öğrencilerin sayısı ise 67’dir (% 77). Örnekleme bulunan toplam öğrenci sayısı ise 87’dir.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “YİBO’lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

YİBO'larıdaki Sorunların 6.-8. Sınıf Öğrencilerinin Algılarına Göre Değerlendirilmesi İle İlgili Görüşlerine Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaları

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	Ss
1-Ailemden uzak oluşum derslerimi olumsuz etkilemektedir	82	2.08	.89
2-Okulumuzda verilen yemekler yeterince doyurucudur	82	2.90	.92
3-Okulumuz ve yatakhaneler yeterince temizlenmektedir	82	2.46	.97
4-Okulumuzdaki büyük öğrenciler zaman zaman baskı kurmaktadırlar	82	2.35	.93
5-Yatılı okuma yerine ailemin yanında olabilecek okula gitmeyi tercih ederim	82	3.12	1.04
6-Hasta olduğumda hemen tedavi edilmekteyim	82	2.57	.86
7-Okulumuz ve yatakhaneimiz yeterince ısınmaktadır	82	2.51	.94
8-Okuldan verilen harçlık yeterlidir	82	3.00	.94
9-Okulda düzenli olarak ders çalışmaktayım	82	2.85	.89
10-Okulumuzun yatılı olması eğitim başarıımızı arttırmaktadır	82	2.13	.71
11-Öğretmenlerimizin bize karşı davranışları şefkatli ve sevecendir	82	2.76	.97
12-Okulda düzenli olarak etüt yapılmaktadır	82	2.96	.72
13-Öğretmenlerimizle ergenlik sorunlarımızı rahatlıkla konuşabilmekteyim	82	2.00	.87
14-Okulda sosyal ihtiyaçlarımızı karşılamaktayım	82	1.91	.98
15-Okuldaki öğretmen sayısı yetersizdir	82	2.70	1.27
16-Yöneticiler sorunlarımızla sürekli ilgilenmektedirler	82	2.79	1.17
17-Okulumuzdaki bilgisayarlardan her zaman faydalanmaktayım	82	2.47	.99
18-Okulumuzdaki rehberlik hizmetleri yeterlidir	82	2.34	1.11
19-Ailemiz sürekli ziyaretimize gelmektedir	82	2.34	1.11
20-Okulumuzda spor yapabileceğimiz alanlar yeterlidir	82	2.35	.99
21-Okul kütüphanesinden/kitaplığından yeterince faydalanmaktayım	82	2.60	.93
22-Okulumuzda rahatlıkla banyo yapabilmekteyim	82	1.90	1.04
23-Okulumuzdaki tuvaletlerde sürekli sabun bulunmaktadır	82	2.40	.70
24-Öğretmenlerimiz ders işlerken yeterince araç gereç kullanmaktadırlar	82	2.60	.93
25-Ailem ile rahatlıkla haberleşme yapabilmekteyim	82	2.07	1.01
Genel aritmetik ortalama		($\bar{X} = 2.49$)	

Tablo 4'e göre YİBO'ların sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin bulgulara göre öğrencilerin; yatılı okuma yerine ailemin yanında olabilecek okula gitmeyi tercih etmesi ($\bar{X} = 3.12$), okulda verilen

yemeklerin yeterince doyurucu olduğu ($\bar{X} = 2.90$), hasta olduğumda hemen tedavi edildiği ($\bar{X} = 2.57$), okul ve yatakhanein yeterince ısındığı ($\bar{X} = 2.51$), okuldan verilen harçlığın yeterli olduğu ($\bar{X} = 3.00$), okulda düzenli olarak ders çalıştığı ($\bar{X} = 2.85$), öğretmenlerin kendilerine karşı davranışlarının şefkatli ve sevecen olduğu ($\bar{X} = 2.76$), okulda düzenli olarak etüt yapıldığı ($\bar{X} = 2.96$), yöneticiler sorunlarıyla sürekli ilgilendiği ($\bar{X} = 2.79$), okul kütüphanesinden/kitaplığından yeterince faydalandığı ($\bar{X} = 2.60$), öğretmenlerinin ders işlerken yeterince araç gereç kullandığı ($\bar{X} = 2.60$), ailesinden uzak oluşunun derslerini olumsuz etkilediği ($\bar{X} = 2.08$), okuldaki büyük öğrencilerin zaman zaman baskı kurdukları ($\bar{X} = 2.35$) maddelerine katılım yeterli düzeydedir.

Yine öğrencilerin görüşlerine göre; okul ve yatakhanelerin yeterince temizlendiği ($\bar{X} = 2.46$), okulun yatılı olmasının eğitim başarılarını arttırdıkları ($\bar{X} = 2.13$), öğretmenleriyle ergenlik sorunlarını rahatlıkla konuşabildikleri ($\bar{X} = 2.00$), okulda sosyal ihtiyaçlarını karşıladıkları ($\bar{X} = 1.91$), okuldaki bilgisayarlardan her zaman faydalandıkları ($\bar{X} = 2.47$), okullardaki rehberlik hizmetlerinin yeterli olduğu ($\bar{X} = 2.34$), ailelerinin sürekli ziyaretlerine geldikleri ($\bar{X} = 2.34$), okullarında spor yapabilecekleri alanların yeterli olduğu ($\bar{X} = 2.35$), okullarında rahatlıkla banyo yapabildikleri ($\bar{X} = 1.90$), okullarındaki tuvaletlerde sürekli sabun bulundurulduğu ($\bar{X} = 2.40$), ailesi ile rahatlıkla haberleşme yapabildikleri ($\bar{X} = 2.07$) ve okuldaki öğretmen sayısının yeterli olduğu ($\bar{X} = 2.70$) maddelerine katılım yetersiz düzeydedir.

Araştırmadan elde edilen tüm bulgular değerlendirildiğinde; YİBO'ların 6.-8. sınıf öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevapların genel ortalaması ($\bar{X} = 2.49$) olduğundan öğrencilerin YİBO'larla ilgili görüşlerinin “yetersiz” sınırları içerisinde kaldığı ve 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre YİBO'lardaki sorunların halen devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

İkinci alt problemde; “YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin görüşleri arasında; cinsiyetleri ve sınıfları bakımından anlamlı fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış olup bulgular Tablo. 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

YİBO'lardaki Sorunların 6.-8. Sınıf Öğrencilerinin Algılarına Göre Değerlendirilmesi İle İlgili Görüşlerinin Cinsiyetlerine İlişkin t-Test Sonuçları

	N	$\bar{X}$	Ss	t-değer	sd	P
Kız	20	2.446	.362	.614	80	.541
Erkek	62	2.504	.372			.538

P>.05

Tablo 5'e göre YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesi ile ilgili görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre fark olup olmadığını belirlemek üzere yapılan t-test sonuçlarına göre kız öğrencilerin [t=2.446, p>.05] ve erkek öğrencilerin [t=2.504, p>.05] görüşleri arasında anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak kız öğrencilerin görüşleri ($\bar{X}$ =2.446) erkek öğrencilerden ($\bar{X}$ =2.504) daha olumsuzdur.

Yine ikinci alt problemle ilgili olarak: YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin sınıfları bakımından aralarında anlamlı fark var mıdır?" sorusuna cevap aranmıştır.

Tablo 6

YİBO'lardaki Sorunların 6.-8. Sınıf Öğrencilerinin Algılarına Göre Değerlendirilmesi İle İlgili Görüşleri Bakımından Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Sınıf	N	$\bar{X}$	Ss	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
6.	30	2.48	.374	Gruplararası	0.10	2	.005		
7.	26	2.48	.348	Grup içi	11.016	79	.139	.086	.964
8.	26	2.50	.395	Genel	11.027	81	-		

P>.05

Tablo 6'ya göre YİBO'lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesi ile ilgili görüşlerinin 6.-8. sınıf öğrencilerinin görüşleri arasında sınıfları bakımından aralarından [F=.086, p>.05] tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre .05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ancak 6. ve 7. sınıfların ($\bar{X}$ =2.48) görüşleri, 8. sınıf öğrencilerin görüşlerinden ($\bar{X}$ =2.50) daha olumsuzdur.

Sonuçlar

Bu araştırmadan elde edilen "öğretmenlerinin ders işlerken yeterince araç gereç kullandığı" bulgusu ile Damga (2008) tarafından yapılan "YİBO ve Taşımalı İlköğretim Okullarında Yeni İlköğretim Programının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" adlı araştırmasındaki, " öğretmenlerin

okullardaki araç-gereç eksikliklerinin tamamlaması gerektiği” bulgusuyla uyuşmamaktadır. Yine bu araştırmadan elde edilen” okul kütüphanesinden/ kitaplığından yeterince faydalandığı” bulgusuyla Işıkoğlu’nun (2007) yaptığı araştırmadan elde ettiği ”YİBO’larda okul kitaplığı bulunmasına karşın kitaplıkların yetersiz olduğu” bulgusuyla da çeliştiği söylenebilir. Bu araştırmadan elde edilen” ailelerinin sürekli ziyaretlerine geldikleri ve ailesi ile rahatlıkla haberleşme yapabildikleri” maddelerine katılımın yetersiz olmasıyla; Tekişik’in (2009) “velilerin çocukların eğitimine gereken ilgiyi göstermediği” sorunuyla ve Damga’nın (2008), yaptığı araştırmadaki “öğrencilerin dersle ilgili sorunları için velilerle işbirliğinin olması gerektiği” bulgusuyla paraleldir. Ancak, bu araştırmadan elde edilen “okulumuzda verilen yemekler yeterince doyurucudur” maddesiyle ilgili olarak öğrencilerin katılımları yeterli olduğu halde Altunsaray (1996) tarafından yapılan “Taşınalı İlköğretim Uygulamasının Değerlendirilmesi” adlı araştırmasından elde ettiği “öğrencilerin beslenme durumlarının yetersiz olduğu” bulgusuyla örtüşmemektedir. Buna göre öğrencilerin beslenmesine yönelik Milli Eğitim Bakanlığınca süreç içerisinde yeterli tedbirler alındığı söylenebilir. Yine bu araştırmadan elde edilen “okulda sosyal ihtiyaçlarını karşılıyorum, okullarında spor yapabileceğimiz alanların yeterli olduğu ve okullarındaki tuvaletlerde sürekli sabun bulundurulduğu” bulgularıyla, Işıkoğlu (2007) tarafından yapılan “Hakkari İlinde Bulunan YİBO’ların Olanakları ve Sorunları” adlı araştırmasındaki, okulda çok amaçlı salon, kapalı spor salonu gibi öğrencilerin ders içi ve ders dışı etkinliklerinde yararlanabilecekleri tesislerin bulunmadığı, okul bahçelerinin, eğitim - öğretime yönelik düzenlemelerden yoksun olduğu, okullardaki tuvalet olanaklarının da sınırlı olduğu bulgularıyla paralel olduğu söylenebilir.

Tüm bu sonuçlara göre; YİBO’lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin anket maddelerine verdikleri cevapların genel ortalamasının tüm 6.-8. sınıflarda “yetersiz” sınırları içerisinde kalması bu okullarla ilgili öğrencilerin olumsuz görüşe sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda YİBO’lardaki sorunların 6.-8. sınıf öğrencilerinin algılarına göre değerlendirilmesine ilişkin şu önerilerde bulunulabilir:

- YİBO’daki “öğrencilerin kendilerini ailelerinden uzak hissetmeleri derslerini olumsuz etkilediğinden” rehberlik servislerince ve 6.-8. sınıfların sınıf rehber öğretmenlerince öğrenci ailelerinin okula daha çok gelmelerini sağlayıcı tedbirler alabilir. Yani Okul-Aile Birlikleri (MEB, 2005a) daha etkin çalışması sağlanabilir. Çünkü Okul-Aile Birliklerinin amaçlarından birisinin de: “Okulun amaçlarının gerçekleştirilmesine, stratejik gelişimine, fırsat eşitliğine imkan vermek ve öğretmenler kurulunca alınan kararların uygulanmasını desteklemek amacıyla velilerle iş birliği yapmak” olduğu unutulmamalıdır.

- Özellikle “üst sınıflardaki büyük öğrencilerin zaman zaman alt sınıftaki öğrencilere baskı kurmalarını” önlemek için öğrenci kulüp çalışmaları çerçevesinde “Toplum Hizmeti” çalışmalarından (MEB, 2005b) gereği gibi faydalanılabilir. Çünkü bu çalışmalar ilköğretimde ve özellikle yatılı ilköğretim bölge okullarında ders saatleri dışında kalan uzun zaman dilimleri dikkate alındığında ders programlarının yanında öğrencilerde kendine güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları ve beceriler oluşturmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ile toplum hizmeti çalışmalarından faydalanılmasını tavsiye etmektedir.
- “Öğrencilerin öğretmenleriyle ergenlik sorunlarını rahatlıkla konuşmadıkları” bulgusuna ulaşılmıştır. Bu konuda gerektiğinde psikolog ve doktorlar YİBO’lara belli dönemlerde davet edilerek konferans verilmesi sağlanabilir.
- “Öğrencilerin okuldaki bilgisayarlardan ve internetten sürekli faydalanabilmeleri” için “Bilişim Teknolojileri” sınıflarının öğrencilerce kullanımına yönelik zaman planlaması yapılabilir.
- “YİBO’lardaki öğrenci rehberlik hizmetlerinin daha etkin yapılabilmesi” için bu okullarda görevli rehber öğretmenler hizmetiçi eğitime daha sık alınabilir ve gerektiğinde bu konuda eğitim fakülteleriyle işbirliğine de gidilebilir.
- YİBO’larda öğrencilerin yatılı kaldıkları göz önünde bulundurulduğunda “okullarda spor yapabilecekleri alanları” daha da yeterli hale getirmek için İl Gençlik ve Spor Müdürlüğüyle işbirliğine gidilebilir.
- Okullarında “öğrencilerin rahatlıkla banyo yapabilmeleri” için gerekli tedbirler alınabilir. Ayrıca “tuvaetlerde sürekli sabun bulundurularak” öğrencilerin hijyen olmalarına dikkat edilmelidir. Çünkü YİBO’ların kendine ait bütçeleri olduğu ve bu tür giderleri rahatlıkla karşılayabilecekleri unutulmamalıdır.
- YİBO’larda “öğrencilerin aileleriyle rahatlıkla iletişim kurmalarını sağlamak” amacıyla gerektiğinde Telekom ile işbirliğine gidilerek öğrencilerin ücretsiz konuşmalarına imkan verilecek şekilde okula ankesör kurulması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Acar, H. (2008). *Samsun YİBO Öğrencilerinin Spor Yapma Alışkanlıkları ve Şiddete Uğrama Durumlarının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Altunsaray, A. (1996) *Taşınmalı İlköğretim Uygulamasının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Başar, H. (1999). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Binbaşıoğlu, C. (1995). *Türkiye 'de Eğitim Bilimleri Tarihi*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi.
- Çabuk, G. (2006). *İlköğretim Binalarının Renk Açısından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü: Adana.
- Damga, S. (2008). *YİBO ve Taşınmalı İlköğretim Okullarında Yeni İlköğretim Programının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Eraslan, L. (2009). *Yalnızlığın Okulları YİBO'lar*. <http://www.ulukislayibo.biz>. (Erişim:21 Eylül 2009).
- Işıkoğlu, Y. E. (2007). *Hakkari İlinde Bulunan YİBO'ların Olanakları ve Sorunları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kafadar, O. (1997). *Türk Eğitim Düşüncesinde Batılılaşıma*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1961). 222 Sayılı *İlköğretim ve Eğitim Kanunu*. 12.1.1961 tarih ve 10705 sayılı Resmi Gazete.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1973). 1739 Sayılı *Milli Eğitim Temel Kanunu*. 24.6.1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazete.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1983). 2698 Sayılı *Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu*. 13.07.1982 tarih ve 17781 sayılı Resmi Gazete.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2003a). *İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. 27.08.2003 tarih ve 25212 sayılı Resmi Gazete.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2003b). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve Pansiyonlu İlköğretim Okulları Yönetici Kılavuz Kitabı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2005a). “MEB Okul Aile Birliği Yönetmeliği” 31.05.2005 Tarih ve 25831 sayılı Resmi Gazete.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2005b). “MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlik Yönetmeliği” 13.01.2005 Tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). “YİBO’larda Eğitim ve Öğretim Alınması Gereken Önlemler” konulu 03.07.2007 tarihli İlköğretim Genel Müdürlüğü yazısı.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2008). *Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve Pansiyonlu İlköğretim Okulları Yönetici Kılavuz Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2010). *Milli Eğitim İstatistikleri(Örgün Eğitim 2009-2010)*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Pressey, S. L. ve Robinson, P. F. (1991). *Psikoloji ve Yeni Eğitim I (Çev. Hasan Tan)*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Şişman, M. (2010). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Tan, H. (1995). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Tekışık, H. H. (2005). Milli Eğitimin Temel Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. 34 (366): 1-24.

Uludağ, Z. ve Odacı, H. (2010). “Eğitim-Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekan”, *Milli Eğitim Dergisi*. 153-154, 18-36.

Ural, A.ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayınları.

Yeşilyaprak, B. (2002). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayınları.

Yılmaz, A. (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinde Stres Yapan Faktörlerin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. 36 (387): 33-41.

Yörükoğlu, A. (1986). *Çocuk Ruh Sağlığı*. Ankara: Doğu Matbaası.

The Purpose Of This Study To Evaluate The Boarding Primary School Problems In Terms Of Student Perception

Statement of the Problem: Boarding primary schools are founded for the students that live in less-populated, scattered regions and for the students living in regions that have no mobile transportation. Later, this scope is widened and the students of the regions that have no school building, no enough student and the students graduated from 5th classes are accepted to boarding primary schools. However, students' longing for their families, deficiency of materials, health and adaptation problems, the environment for studying have created a business in question about their psychological and social development.

Purpose/Research Question of the Study: It is to determine how effective are the boarding primary schools on the students', from 6th-8th classes, psychological and social development in terms of their sex and classes.

Methods: This research is of surveying method. It is descriptive as the existing state is displayed. 6th-8th classes of Afyonkarahisar Emirdağ Perihan Kemal Çuna Boarding Primary School's students have been used as a macrocosm in 2009-2010 academic year. 87 students from 6/A and 8/A classes are picked up from the 235 students in this sampling by the help of "Cluster Sampling Method".

The personal data section of the survey which is developed for the research, consists of 2 questions and the main section consists of 25 questions. The alternatives of the survey questions are following : 1- Never 2- Sometimes 3- Often 4- Always. The survey has been applied to the 30 students after 20 days of a period and Pearson correlation coefficient (r) is ".773". The results from the survey are loaded to "SPSS 13.0 for Windows (Statistical Package for Social Sciences)" and the Cronbach Alpha is ".761". The datas that reflect the students' conceptions are coded and saved to "SPSS 13.0". Arithmetic average and standart deviation are used for the first subordinate problem; t-test and one sided variance analysis (ANOVA) are used for the second subordinate problem. Throughout the all statistical process, the significance level (p) is ".05".

Finding/Results: It is understood that there isn't a significant difference between the girls' [$t=2.446$, $p>.05$] and boys' [$t=2.504$, $p>.05$] conceptions about the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development in respect of sexual terms. However, girls' conceptions ($\bar{X}=2.446$) are more negative than boys' ($\bar{X}=2.504$). Again, there is no significant difference (only .05) in one sided variance analysis [$F=.086$, $p>.05$] when we analyse the 6th-8th classes students' conceptions about the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development in respect of their classes. As

the arithmetic average of the answers of the 6th-8th classes students is ($\bar{X} = 2,49$), it is true to say that students' conceptions about the boarding primary schools are "deficient" and the effects of the boarding primary schools on the students' psychological and social development are "negative".

Conclusions/Recommendations: As the boarding primary schools' students' feeling themselves aparted from their families, badly affect their studying, it would be helpful for the guidance service and 6th-8th classes' guidance counselors to make the curators visit the school more often. "Social services" could also be used effectively to prevent the older students from pressurizing upon the younger students.

It is accessed that students can not easily talk with their teachers about their adolescence problems. To resolve this, psychologists and doctors may be invitaded to schools and made to hold meetings. There may be made some scheduling on the "Information Technologies" classes as the students could always benefit from the computers and internet. The guidance counselors of the schools should be received in-service trainings when required as the student guidance services could be more effective and there may also be cooperated with teachers' colleges. Considering that the students spend all their times in their boarding primary schools, it may be cooperated with Provincial Youth and Sports Trust to make the school areas more effective for sports. Some precautions should be taken that the students could easily have showers in their schools. Students could be made hygienic after providing soaps in the toilets. Because it should be kept in mind that boarding primary schools have their own budgets. In order that students could easily talk with their parents, it may be asked to Turkish Telecom to establish a telephone connection via pay phones.